

راه مقابله با تورم در ایران و جهان

احسان خاندوزی، وزیر اقتصاد در واکنش به بالا رفتن قیمت کالاها گفته از این به بعد با مدیریت بهتری قیمت‌ها تحت کنترل در خواهد آمد. او می‌گوید: میزان افزایش تورم ماه گذشته در ایران، کمتر از بسیاری کشورهای بایاث مثل روسیه، برزیل، هلند، انگلیس، آمریکا، آلمان و ایتالیا بوده است. درحالی‌که ایران با کمبود کالا مواجه نیست، اما در کشورهایی مثل سوئد و انگلیس کالا‌های اساسی چیره‌بندی شده‌اند.

موضع‌گیری وزیر اقتصاد این فرضیه را تقویت می‌کند که ستاد اقتصادی دولت برنامه ویژه‌ای را برای مدیریت بازار و نرخ تورم، در ۱۰ ماه باقی مانده از امسال در دست طراحی دارد. هر چند مبنای تحلیل خاندوزی بر تحولات تورمی اقتصاد جهان، به‌ویژه پس از جنگ روسیه و اوکراین استوار است، اما وزیر اقتصاد قطعاً بیش از همه به این آموزه علم اقتصاد باور دارد که تورم حاصل دست بردن دولت‌ها در جیب بانک مرکزی و به‌معنای درست‌تر دست بردن در جیب مردم، از مسیر کسری بودجه و خلق نقدینگی است. تازمانی که همه سیاستگذاران این واقعیت را نپذیرند که راهکار جلوگیری از تورم توجه به مولفه‌های اقتصاد کلان است، نمی‌توان به کارآمدی مداخله‌های قیمتی در بازار خرد امیدوار بود. سوئد و انگلیس هم، چنان‌که در مثال وزیر اقتصاد آمده بود، با قیمت‌گذاری و مداخله در بازار کالا به جنگ تورم نرفته‌اند، بلکه سنگ بنای سیاست‌های مهار تورم در همه کشورهای مبتلابه آن توجه به تراز بودجه و انضباط مالی دولت است. بهتر است در این روزها که بسیاری از کشورهای دنیا گرفتار تورم شده‌اند، ما هم از راه درستی که آنها به‌گزیده‌اند، برای برخورد با تورم بهره ببریم.

هشدار خاموشی

■ **خبر:** علی اکبر محرابیان، وزیر نیرو با درخواست از مردم برای صرفه‌جویی در مصرف برق گفت: اگر صرفه‌جویی خوبی در استفاده از برق نداشته باشیم، قطعی‌های برق محتمل است. به گفته او، میزان قطعی برق به رفتار مشترکان بستگی دارد.

■ **نقد:** در پس پرده اظهارنظر این عضو کابینه، این واقعیت نهفته است که چرخ تولید و عرضه برق، در فصل گرما با میزان مصرف مورد انتظار، دچار اختلال خواهد شد به‌ویژه اینکه آب ورودی به سد‌ها کاهش یافته و نیروگاه‌های برقایی احداث شده روی این سد‌ها، ممکن است نتوانند به کمک دیگر نیروگاه‌ها بیایند. افزون بر مدار تولید قرار گرفتن نیروگاه‌های حرارتی با حداکثر ظرفیت تولید ممکن، ممکن است این نیروگاه‌ها را در معرض خطر قرار دهد و پس‌ها برخی نیروگاه‌ها به واسطه تحمل فشار مضاعف، از مدار تولید برق خارج شوند. از سوی دیگر چون همیشه این فرضیه مطرح است که با افزایش مصرف خانگی، در روزهای داغ پیش‌رو، احتمالاً وزارت نیرو به ناچار برق صنایع را قطع خواهد کرد که البته نتیجه آن ضربه به اقتصاد، کاهش ظرفیت تولید صنعتی و حتی لطمه به اشتغال است، در چنین وضعی دست‌کم تا زمان میوه دادن تلاش دولت و افزایش ظرفیت نیروگاه‌ها مثل گذشته، این مردم هستند که می‌توانند با مشارکت در صرفه‌جویی برق و حتی آب، برای رسان اقتصاد باشند. فراموش نکنیم که قطعی برق در روزهای گرم سال، سابقه طولانی دارد و حتی اگر هم ظرفیت‌های تولید بیشتر شود، بازهم عقل حکم می‌کند که منطقی مصرف کنیم. به این ترتیب هر ایرانی می‌تواند با مصرف بهینه برق به تاب‌آوری صنعت برق کمک کند. بپذیریم که وزارت نیرو نمی‌تواند معجزه کند و وقتی فشار بیشتر شود، چارهای جز فشار دادن کلید خاموشی نیست. هشدار خاموشی را جدی بگیرید.

آغاز ثبت‌نام وام ودیعه مسکن

زمان اجرای مصوبه دولت برای پرداخت وام کمک ودیعه مسکن به مستأجران واجد شرایط فرارسید و متقاضیان این تسهیلات از ساعت ۱۰ صبح امروز می‌توانند با مراجعه به سامانه جامع طرح‌های حمایتی مسکن، نسبت به ثبت‌نام اقدام کنند. براساس اعلام معاونت مسکن و ساختمان، پیرو تصمیم دولت برای پرداخت تسهیلات کمک ودیعه اجاره مسکن در سال ۱۴۰۱ به مستأجران، ثبت‌نام برای دریافت تسهیلات مذکور از ساعت ۱۰ صبح روز پنجشنبه ۱۲ خردادماه از طریق سامانه وزارت راه و شهرسازی به نشانی <http://saman.mrud.ir> آغاز می‌شود.

به گزارش همشهری، طبق روال ۲سال گذشته، مستأجرانی می‌توانند این تسهیلات را دریافت کنند که فرم جیم آنها سبز باشد، یعنی از سال ۱۳۸۸ تاکنون مالکیت مسکونی برای خانوار آنها ثبت نشده باشد و از ابتدای انقلاب تاکنون نیز از حمایت‌های دولتی در حوزه مسکن نظیر زمین دولتی، وام ارزان قیمت و... استفاده نکرده باشند. همچنین مقرر بود کسانی که در سال گذشته این تسهیلات را دریافت کرده‌اند مجاز به ثبت‌نام نباشند اما وزارت راه و شهرسازی پیگیر این موضوع بود که در یافت‌کنندگان این تسهیلات در ۲سال گذشته، قادر به دریافت مابه‌التفاوت مبلغ جدید وام باشند که در این مورد هنوز اطلاعیه‌ای مبلغ نشده است. در سال جاری، برای حمایت از مستأجران تا سقف ۴هزار میلیارد تومان تسهیلات کمک ودیعه مسکن پرداخت می‌شود که تا سقف ۷۰۰،۰۰۰ و ۴۰۰میلیون تومان در تهران، مراکز استان‌ها و سایر نقاط شهری با نرخ سود ۱۸ درصد و طول دوره بازپایز تا ۵ساله پرداخت خواهد شد.

تجارت

آمارهای تجارت خارجی از اتفاقات خوب در این حوزه حکایت دارند. در ۲ماه نخست امسال، صادرکنندگان ایرانی موفق شده‌اند ۳۷درصد در آمد بیشتری وارد کشور کنند و همزمان با مدیریت واردات، تراز تجاری به میزان ۴۰۱میلیون دلار مثبت شده است.

به گزارش همشهری، اطلاعات منتشرشده از گمرک ایران حاکی است در فروردین و اردیبهشت امسال، ارزش تجارت خارجی کشور به ۱۶میلیارد و ۴۳۱میلیون دلار رسید که ۸میلیارد و ۱۶۴میلیون دلار از آن سهم صادرات کالا‌های غیرنفتی بوده و ۸میلیارد و ۱۱۵میلیون دلار از آن نیز به واردات اختصاص داشته است. براساس این آمارها، صادرات غیرنفتی کشور در این دوره ۲ماهه، ضمن اینکه نیاز ارزی کل واردات کشور را پشتیبانی کرده، ۴۰۱میلیون دلار نیز سودی مزاد ارز داشته است.

نقشه صادرات

آمارهای رسمی نشان می‌دهد در ۲ماه سال ۱۴۰۱، میزان صادرات قطعی کالا‌های غیرنفتی کشور (به‌استثنای نفت خام، نفت کوره، نفت سفید و همچنین بدون صادرات از محل تجارت چمدانی، ۱۷هزار و ۱۴۰تن به ارزش ۸میلیارد و ۱۶میلیون دلار بوده که این میزان در مقایسه با مدت مشابه سال قبل از نظر وزن ۱٫۶درصد و از منظر ارزش ۳۷درصد رشد داشته است. طبق این آمار، جهش قیمت‌های جهانی به نفع صادرات ایران تمام‌شده و آورده ارزی کشور را افزایش داده است.

به گزارش همشهری، در ۲ماه نخست سال ۱۴۰۱، بیشترین میزان صادرات کشور به مقصد چین انجام شده و این کشور با خرید ۲میلیارد و ۲۲۰هزار دلار کالا از ایران، ۳۲درصد از کل ارزش صادرات ایران را به خود اختصاص داده

است. در رتبه دوم، امارات متحده عربی قرار گرفته که یکمیلیارد و ۵۰۲هزار دلار کالا از ایران خریداری کرده و سهم ۱۷٫۶درصدی ارزش صادرات ایران را از آن خود کرده است. طبق آمار، عراق در رتبه سوم مقاصد صادراتی ایران قرار گرفته و ۱۵٫۴درصد از کل ارزش صادرات معادل یکمیلیارد و ۲۱۲میلیون دلار به این کشور تعلق دارد. همچنین ترکیه با خرید ۷۶۶میلیون دلار کالا از ایران، ۹درصد از صادرات را به خود اختصاص داده و در رتبه چهارم قرار گرفته است. هند نیز با خرید ۲۹۰میلیون دلار ۳٫۴۱درصدی از کل ارزش صادرات ایران داشته و پنجمین مقصد عمده صادرات ایران بوده است.

سیاهه واردات

ارزش صادرات کشور در ۲ماه امسال ۳۷درصد جهش داشته که البته بخش قابل توجهی از آن ناشی از رشد قیمت‌های جهانی بوده؛ اما در همین شرایط، ارزش واردات ایران فقط ۲۴درصد بالاتر رفته که نسبت به میزان جهش صادرات چشمگیر نیست. بررسی آمارهای گمرک ایران نشان می‌دهد در ۲ماهه امسال، مدیریت در حوزه واردات کشور موفق بوده و میزان واردات با کاهش ۳٫۳۷درصدی به ۵هزار و ۱۸۲تن رسیده و ارزش آن نیز با وجود رشد ۲۴درصدی، از ۸میلیارد و ۱۵میلیون دلار فراتر نرفته است. ماحصل این اتفاق، مثبت‌شدن تراز تجاری کشور به میزان ۲۰۱میلیون دلار بوده که از جمله اتفاقات کم‌سابقه حوزه تجارت خارجی است و می‌تواند به آرامش بازار ارز و مهار تورم انتظاری کمک کند. در این بازه زمانی، امارات متحده عربی با فروش ۲میلیارد و ۲۴۰میلیون دلار کالا به ایران، عمده‌ترین مبدأ ارسال کالا به کشورمان بوده و ۲۷٫۲درصد از کل ارزش واردات ایران را به خود اختصاص

اقتصاد

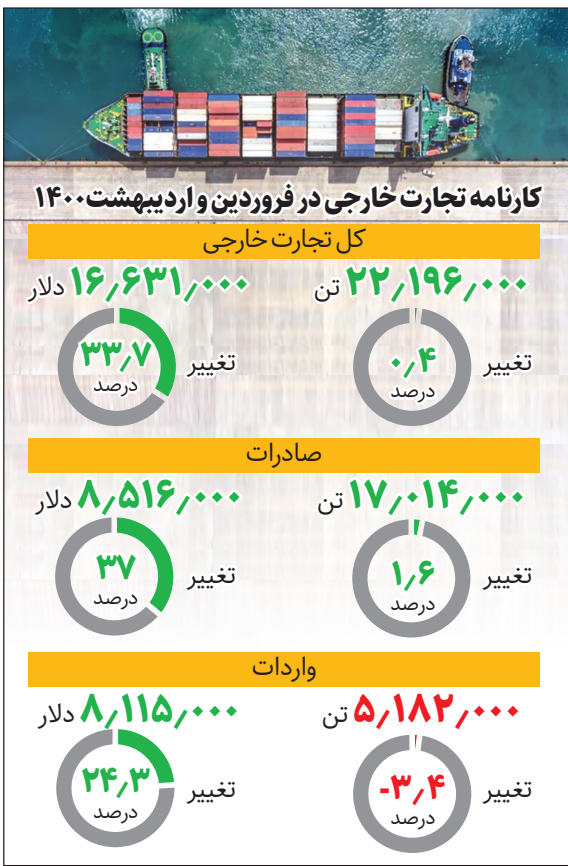
همشهری از تحولات کارنامه تجارت خارجی در سال ۱۴۰۱ گزارش می‌دهد

تراز تجاری مثبت با جهش صادرات

چرخش صادرات به سمت بازارهای جدید

بنا بر داده‌های گمرک ایران، در ۲ماهه سال ۱۴۰۰، چارچوب صادرات ایران تقریباً دست‌نخورده باقی مانده و همچنان چین، اسرارات، عراق، ترکیه، هند، افغانستان، عمان، پاکستان، سومین رتبه هم به ترکیه اختصاص پیدا اندوزی و تایلند عمده‌ترین خریداران چین و تایلند عمده‌ترین خریداران کالای ایرانی بوده‌اند. در این بازه زمانی میزان صادرات کشورمان به چین ۳۲٫۵درصد، اسرارات ۲۷درصد، عراق ۳۸درصد، ترکیه ۲۷درصد، هند ۲۲٫۵درصد، عمان ۱۲٫۶درصد و پاکستان ۱۱درصد رشد داشته و در مورد

داده است. در ادامه، چین با فروش ۲میلیارد و ۱۱۷میلیون دلار کالا به ایران در رقابتی نزدیک با امارات، ۲۶درصد از واردات ایران را پشتیبانی کرده و دومین مبدأ ارسال کالا به کشورمان شده است. سومین رتبه هم به ترکیه اختصاص پیدا کرده که با فروش ۷۵میلیون دلار کالا به ایران، ۱۰٫۸درصد از واردات کشورمان را به‌خود اختصاص داده است. رتبه چهارم و پنجم مبادی وارداتی نیز به هند و قدراسیون روسیه اختصاص دارد که با سهم ۳٫۹درصدی از کل ارزش واردات، در این جایگاه قرار گرفته‌اند.

پاتک به گرانی برنج

انجمن واردکنندگان برنج از احتمال لغو ممنوعیت فصلی واردات برنج خبر داد؛ اقدامی که می‌تواند قیمت این محصول را در بازار کنترل و حتی کاهش‌ی کند

بازار

روز گذشته انجمن واردکنندگان برنج از توافق بخش خصوصی با دولت در زمینه رفع موانع واردات برنج خبر داد. بر این اساس در نشست که هیأت‌مدیره این انجمن با مسئولان وزارت جهاد کشاورزی و سازمان حمایت برگزار کردند، دولت ضمن اعلام کناره‌گیری از بحث قیمت‌گذاری برنج، قول داد موضوع ممنوعیت فصلی واردات را تا هفته آینده تعیین تکلیف کند تا کشورهای مبدأ خرید، بهانه‌ای برای افزایش قیمت نداشته باشند. مسیح کشاورز، دبیر انجمن واردکنندگان برنج در گفت‌وگو با همشهری، با بیان اینکه عملی شدن توافق‌های بخش خصوصی با دولت قطعاً قیمت‌ها را چه در بخش برنج وارداتی و چه در زمینه برنج ایرانی تعدیل خواهد کرد، گفت: هم‌اکنون برنج وارداتی در میزاید ورودی با قیمت هر کیلو ۳هزار۲۵۰تومان به‌بندکاری‌ها فروخته می‌شود و قیمت برای مصرف‌کننده ۴۰هزار تومان برآورد می‌شود اما در صورتی که با افزایش واردات آرامش در بازار حاکم شود، فاکتور رقابت نه‌تنها مانع افزایش قیمت خواهد بود بلکه ممکن است شاهد کاهش قیمت نیز باشیم.

دولت تنظیم بازار را به بخش خصوصی سپرد

به گفته دبیر اتحادیه واردکنندگان برنج دولت در جلسه با بخش خصوصی همچنین قول داد از دخالت مستقیم در تنظیم بازار برنج خودداری کند. شرکت بازرگانی دولتی سال گذشته بخشی از ذخایر احتیاطی کشور را در چند نوبت از جمله همزمان با فصل ممنوعیت واردات، وارد بازار کرد تا با فروش این ذخایر با نرخ تنظیم‌بازاری جلوی روند صعودی قیمت برنج را بگیرد. گفته شد تأمین کسری ذخایر استراتژیکی که در بازار توزیع شده بود، قیمت‌های جهانی را با توجه به افزایش تقاضا بالا برد بخش خصوصی را از این جهت با مشکلاتی مواجه کرد. گذشته از این گرچه توزیع این ذخایر، خلأ کمبود را پر کرد اما روند رو به رشد قیمت برنج همچنان تا امروز تداوم داشته است. حال دولت

واردات ۱٫۲میلیون تن برنج تا پایان سال

هدف گذاری واردات برنج برای شب عید و ماه مبارک رمضان امسال

اقتصاد

اعطای اختیارات ویژه ارزی به بانک مرکزی

رئیس کل بانک مرکزی: به‌زودی اختیارات ویژه‌ای به بانک مرکزی برای تنظیم بازار ارز داده می‌شود

شعب قیمت ارز، بر خلاف آماری که از میزان رشد درآمدهای ارزی ارائه می‌شود، در روندی معکوس، از مدتی پیش صعودی بوده است. در چنین شرایطی بانک مرکزی در تلاش است اقدامات تازه‌ای را برای ثبات بازار ارز به اجرا گذارد. به گزارش همشهری، روز گذشته رئیس کل بانک مرکزی ضمن آنکه اطمینان داد وضع ذخایر ارزی در سطح مطلوبی است، از دریافت اختیارات ویژه برای مدیریت بازار ارز خبر داد. به‌نظر می‌رسد ظرف روز‌های آینده باید منتظر افزایش حجم عرضه ارز در بازار بود. قیمت دلار از ۱۵ اسفندماه پارسال شعب صعودی پیدا کرده و در این مدت ۲۴درصد افزایش یافته و با قله تاریخی خود که در آبان ۱۳۹۹ به ثبت رسید، فاصله چندانی ندارد. افزایش اختیارات بانک مرکزی می‌تواند به بازارگردانان بازار ارز کمک کند تا به تحولات بازار واکنشی سریع‌تر نشان دهند.

حرکت خلاف جهت ارز

تحولات اخیر بازار آزاد و غیررسمی ارز که به عبور نرخ هر دلار آمریکا از ۳۱هزار تومان منجر شده، در شرایطی اتفاق افتاده است که طبق آمارهای موجود حجم عرضه در سامانه نیما، به‌عنوان سامانه مبادلات عمده ارز در کشور، افزایش یافته و نرخ انواع ارزها در این سامانه روندی نزولی داشته است. حرکت منحنی نرخ ارزها در بازارهای نیما و آزاد، در ۲جهت متفاوت و معکوس موجب شده فاصله قیمت ارزی نیمایی با بازار آزاد به بیش از ۲۰درصد برسد، موضوعی که البته از چشم سیاستگذار بازار ارز دور نمانده؛ چنان‌که شواهد آماری نشان می‌دهد بانک مرکزی از میانه‌های اردیبهشت حضور فعالی در بازار ارز داشته و کارگزاران اجرایی آن نهاد تلاش کرده‌اند از نوسان‌های افراطی قیمت ارز جلوگیری کنند. به نظر می‌رسد بانک مرکزی دامنه نوسانی فرضی و یک‌درصدی را برای قیمت ارز در نظر گرفته و متناسب با این دامنه نوسان قیمت ارز را بازارگردانی می‌کند. با این حال به‌نظر می‌رسد بانک مرکزی به ابزارها و اختیارات بیشتری برای مدیریت بازار ارز نیاز دارد؛ موضوعی که دیروز رئیس کل بانک مرکزی نیز به آن اشاره کرد و از دریافت اختیارات تازه خبر داد. به‌نظر می‌رسد منظور رئیس کل بانک مرکزی از این اختیارات تازه، استفاده از پتانسیل‌های برخی ابزارهای مالی نظیر عرضه اوراق ارزی، توسعه بازار متشکل ارز بر مبنای ابزارهای نوین مالی و بهره‌گیری از برخی ذخایر ارزی برای عرضه بیشتر در بازار جهت جلوگیری از رشد قیمت‌ها باشد؛ سیاستی که بخشی از آن در طول سال‌های گذشته هم انجام شده است.

دریافت اختیارات ویژه

آنطور که دیروز رئیس کل بانک مرکزی گفت، به‌زودی اختیارات ویژه‌ای به بانک مرکزی اعطا می‌شود که می‌تواند به تعادل در بازار ارز کمک زیادی کند. علی صالح‌آبادی اشاره‌ای به این اختیارات نکرد، اما تأکید کرد: در بانک مرکزی و در حوزه صادرات غیرنفتی با توجه به توان خوبی که داریم و عرضه خوبی که در بازار انجام می‌دهیم، تعادل را در پ‌ساز ایجاد می‌کنیم. او وعده داد با پوشش کامل بازار، قطعاً آرامش را به بازار ارز بازمی‌گرداند و اضافه کرد: تلاش خواهیم کرد تقاضاهای واقعی در بخش حواله و اسکناس را در بازارهای نیما و بازارهای متشکل ارزی به‌طور کامل پوشش دهیم.

میزان ذخایر ارزی

رئیس کل بانک مرکزی همچنین در مورد میزان ورودی درآمدهای ارزی که نقش زیادی در مناسبات بازار را دارد گفت: وضع ورودی منابع ارزی امسال نسبت به سال گذشته در تمام حوزه‌ها به‌مراتب بهتر شده است. صالح‌آبادی افزود: در ۲ماه ابتدای امسال نسبت به ۲ماه ابتدایی سال گذشته، ۷٫۵میلیارد دلار در آمد از محل صادرات نفت، فـرآورده، میعانات، گاز و پتروشیمی داشتیم. سال گذشته در همین مدت درآمد ناشی از این محل ۴٫۵میلیارد دلار بود؛ یعنی در وصولی درآمدهای ارزی بیش از ۶۰درصد رشد داشته‌یم. همگام با آمارهای ارائه‌شده از رئیس کل بانک مرکزی به نظر می‌رسد با رشد قیمت جهانی کالا‌های پایه و افزایش قیمت نفت میزان درآمدهای ارزی ایران در ماه‌های آینده با رشد بیشتری مواجه شود، ضمن اینکه انتظار می‌رود با اعمال سیاست‌های جدید اتحادیه اروپا در جریان جنگ روسیه و اوکراین قیمت انرژی با رشد بیشتری مواجه شود و این موضوع درآمدهای ارزی ایران را بیش از پیش افزایش دهد؛ موضوعی که می‌تواند به آرامش بازار ارز کمک کند.

بورس

افت ارزش معاملات خرد در بورس

شاخص کل بورس تهران دیروز ۷۳۱ واحد کاهش یافت و به یکمیلیون و ۵۴۱هزار و ۹۷۹ واحد رسید. دیروز همچنین ارزش معاملات خرد به ۳هزار و ۹۴۸میلیارد تومان رسید که نسبت به مبادلات روز سه‌شنبه ۱۱میلیارد تومان معادل ۵درصد کاهش نشان می‌داد و پایین‌ترین میزان معاملات از ابتدا تاکنون محسوب می‌شود. سهامداران حقیقی دیروز در مجموع ۳هزار و ۲۱۱میلیارد تومان سهام خریدند اما در مقابل حجم فروش سهامداران حقیقی به ۳هزار و ۴۴۳میلیارد تومان رسید. این به‌معنای آن است که سهامداران حقیقی دیروز ۲۲۲میلیارد تومان نقدینگی از بازار سهام خارج کردند. دیروز همچنین ۱۸هزار میلیارد تومان از ارزش کل بازار سهام کاسته شد و ارزش معاملات اوراق بدهی هم رشد کرد.

۴۰۰هزار تن بود که هم‌اکنون بعد از گذشت یک‌ماه از ماه رمضان، واردات ۱۳۰هزار تن نسبت به این هدف گذاری عقب است. ثبت سفارش واردات برنج به دلیل مشکلات حقوق گمرکی عملاً بسته شده بود زیرا دولت نتوانسته بود ارزش‌های جدید جهانی را به‌روز کند و از واردکنندگان بپذیرد. از سوی دیگر ترخیص کالا از گمرک نیز به‌دلیل ناهماهنگی در ابلاغ قانون بودجه ۱۴۰۱ به گمرک، به کندی صورت می‌گرفت و این نگرانی وجود داشت که با تداوم این مشکلات، نوسانات و گرانی‌های سال ۱۴۰۰ دوباره در بازار برنج تکرار شود. حالا اما انجمن واردکنندگان برنج کشور اعلام کرده در صورت قطعیت یافتن قول‌های مسئولان دولتی این ظرفیت وجود دارد که یکمیلیون و ۳۰۰هزار تن دیگر برنج وارد کشور کنیم تا بازار برنج با هیچ کمبودی مواجه نباشد. با توجه به اظهارات معاون اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی مبنی بر افزایش سطح زیر کشت برنج برای امسال، می‌توان اقدامات را پاتکی با هدف کاهش قیمت برنج دانست و بازار برنج به احتمال زیاد می‌تواند با مشکلات سال گذشته خداحافظی کند. پیش از این نیز دولت با کاهش سود بازرگانی خود از محل واردات برنج از عذرصد به یک‌درصد موافقت کرده بود که با توجه به مصوبه مجلس مبنی بر کاهش تعرفه گمرکی واردات برنج از ۴به یک کرد، هزینه واردات برنج را تا ۸درصد برای واردکنندگان کاهش داده است.